

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bhar.I.818/2011/4. szám

**A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !**

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Budapesten, 2011. év november hó 22. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

**í t é l e t e t:**

A szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt **a terhelt** rendőr törzsőrmester ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Katonai Fellebbviteli Ügyészség és a vádlott által benyújtott másodfellebbezést elbírálva a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.141/2010/6. számú ítéletét megváltoztatja;

a vádlottat a szolgálatban kötelességszegés vétségének [Btk. 348. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat, (4) bekezdés I. tétel] vádja alól felmenti,

megállapítja, hogy az eljárás során felmerült 7.000 (Hétezer) forint bünygyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

**I n d o k o l á s**

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsa a 2010. november 15. napján kihirdetett Kb.I.19/2010/5. számú ítéletében a vádlottat a Btk. 348. § (1) bekezdése szerinti szolgálatban kötelességszegés vétségének vádja alól felmentette, és megállapította, hogy a bünygyi költséget az állam viseli.

Az első fokú ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére felmentése miatt, bünygyiségének megállapítása és vele szemben büntetés kiszabása érdekében fellebbezést jelentett be. A fellebbezést a Katonai Fellebbviteli Ügyészség azzal tartotta fenn, hogy a vádlott

bűnösségének megállapítását a Btk. 348. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, de a (4) bekezdés szerint minősülő, szolgálatban kötelességszegés vétségében kérte.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2011. május 4. napján kelt 6.Kbf.141/2010/6. számú ítéletével az első fokú határozatot felülbírálvá megváltoztatta azt, és a vádlott bűnösségét a szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségében [Btk. 348. § (1), (2) és (4) bekezdése] megállapította; ezért őt megrovásban részesítette.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a Katonai Fellebbviteli Ügyészség a vádlott terhére, vele szemben intézkedés helyett pénzbüntetés kiszabása érdekében fellebbezést jelentett be. A vádlott ugyancsak fellebbezéssel élt, és bár a másodfokú nyilvános ülésről készült jegyzőkönyv annak célját nem rögzítette, az nyilvánvalóan felmentésére irányult.

A Katonai Főügyészség - és képviselője a nyilvános ülésen - az ügyészi fellebbezést fenntartotta; a vádlott fellebbezését alaptalannak találta, és az ügyészi fellebbezéssel egyező tartalommal a megtámadott határozat megváltoztatása mellett a vádlottal szemben pénzbüntetés kiszabására tett indítványt (Bf.VI.246/2011.).

A vádlott is fenntartotta a fellebbezését, míg a védő elsősorban a vádlott felmentését, másodlagosan az ítéltábla határozatának helybenhagyását kérte.

A felmentés iránti fellebbezés az alábbiak szerint megalapozott.

A Legfelsőbb Bíróság, mint harmadfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet az azt megelőző első és másodfokú bírósági eljárással együtt a Be. 387. § (1) bekezdésére figyelemmel felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy mind az első, mind a másodfokú bíróság maradéktalanul betartotta az eljárási törvény rendelkezéseit.

A másodfokú bíróság az első fokú bíróság által megállapított tényállást hiánytalannak találta, és azt csupán a vádlott személyi adataira vonatkozóan egészítette ki; megítélése szerint az első fokú bíróság indokolási kötelezettségének is eleget tett; ezért a megalapozottként értékelt tényállást eljárásában irányadónak

tekintette.

Ezt a Legfelsőbb Bíróság a Be. 388. § (2) bekezdésére figyelemmel - az iratok alapján - csupán annyiban egészíti ki, hogy Ch. T. ukrán állampolgár nem állt tilalom vagy körözés hatálya alatt; kiléptetésének jogi akadályja nem volt (nyomozati iratok 4/i. számú melléklete).

Az ügyben 2010. január 4-én folytatott vizsgálat adatai, különösen az akkor beszerzett - 4/i számú - melléklet azt erősítették meg, hogy Ch. T. ukrán állampolgár kiléptetésének sem más esetekben, sem 2009. december 19-én nem volt semmilyen akadályja.

A kiegészítéssel immár valóban hiánytalan és a bizonyítékok indokolt mérlegelésével megállapított tényállást a Legfelsőbb Bíróság ugyancsak megalapozottnak találta. Az összhangban áll az iratok tartalmával, téves ténybeli következtetést sem tartalmaz; a bizonyítékok felülmérlegelésére és ekként eltérő tényállás megállapítására a harmadfokú eljárásban egyébként sincs lehetőség. Ekként ez a tényállás a Be. 388. § (1) bekezdésére figyelemmel a harmadfokú eljárásban is irányadó.

Az irányadó tényállásból helyesen következtetett - az első fokú bírósággal egyezően - arra a másodfokú bíróság, hogy a vádlott gondatlanul járt el, amikor az általa átvett útlevél adatait a határregisztrációs rendszerbe az útlevél tulajdonosára vonatkozóan nem vitte fel, és így azokat utóbbi tekintetében nem ellenőrizte.

A bűnösségének megítélése szempontjából elsősorban annak eldöntése a lényeges, hogy a vádlotti magatartás - a szolgálatra vonatkozó rendelkezés gondatlan megszegése - olyan súlyú volt-e, amelyre tekintettel a mulasztása kimerítette a szolgálatban kötelességszegés törvényi tényállását, és amennyiben igen, akkor az a szolgálatra nézve jelentős hátrány veszélyével járt-e.

A harmadfokú bíróság ennek kapcsán rámutat a következőkre:

A bírósági gyakorlat szerint a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezések más módon való súlyos megszegésének körébe az olyan cselekmények tartoznak, amelyek a törvényben írt egyéb elkövetési magatartásokkal (elalvás, szeszes ital fogyasztása, rendeltetési hely elhagyása) azonos sérelmet idéznek elő. Amennyiben a vonatkozó rendelkezések megszegése a kötelesség teljesítését ténylegesen megghiúsította, általában a bűncselekmény megállapításának van hely

(BH 1995/448.).

Miután a terhelt gondatlansága a kötelesség teljesítésének elmaradását eredményezte, az nem vitásan a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezések súlyos megszegésének minősül.

A Btk. 348. § (1) bekezdése szerinti vétség azonban szándékos bűncselekmény; miután a terhelt mulasztása nem volt szándékos, e bűncselekményért nem vonható felelősségre.

A 348. § (2) bekezdés I. fordulatára figyelemmel a (4) bekezdés I. tétele szerint azonban a szolgálatban kötelességszegés gondatlan alakzata is bűncselekmény, ha az a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével jár.

A hátránynak, amelynek veszélyét az elkövető előidézi, nem csupán jelentősnek kell lennie, hanem a szolgálatra kell kihatnia. Az elkövetési magatartás akkor járhat a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével, ha a megszegett rendelkezés jellegénél fogva különös fontossággal bír a szolgálatra, és az elkövető tevékenysége vagy mulasztása folytán a jelentős hátrány bekövetkezésének a reális lehetősége fennáll, tehát az a cél, amelynek az érdekében a szolgálatot létrehozták, meghiúsulhat.

Az irányadó tényállás szerint a három tagú ukrán család kilépésre jelentkezett az egyébként valóban kiemelt jelentőséggel bíró, az Európai Unió schengeni határát jelentő záhonyi határátkelőhelyen 2009. december 19. napján, és a terhelt a kiléptetésük során mulasztotta el az apa adatainak rögzítését és ellenőrzését a határregisztrációs rendszerben; elvégezte azonban mindezt az apa útlevelében szereplő gyermek kapcsán, akit kilépőként az apa útlevélszámával - és a kilépéshez használt gépjármű adatait is feltüntetve - regisztrált.

Ebből pedig utólag is megállapítható volt az, hogy a gyermek csak az útlevelet birtokoló apjával együtt léphetett ki. Így mulasztása ellenére - a hasonló jellegű cselekményektől eltérően - az, hogy az ukrán állampolgár kilépett az országból, tisztázható volt.

A rendelkezésre álló adatok alapján az is nyilvánvalóvá vált, hogy a schengeni határt rendszeresen átlépő ukrán állampolgár nem állt tilalom, vagy körözés hatálya alatt.

Mindezt annak megítélésénél, hogy a vádlotti cselekményhez fűződő hátrány veszélyének jelentősége mekkora volt, nem lehet figyelmen kívül hagyni.

Miután a kilépő személy útlevelében szereplő gyermekre tekintettel az útlevél adatai részlegesen ugyan, de bekerültek a rendszerbe, és rögzítést nyert a használt gépjármű rendszáma is; emellett nem az országba belépés, hanem az ukrán állampolgárságú személynek az országból U. történő kilépése során követett el mulasztást a vádlott, a Legfelsőbb Bíróság úgy ítélte meg, hogy cselekménye a szolgálatra nem járt a jelentős hátrány veszélyével.

Így tévedett az ítélet tábla, amikor a vádlott bűnösségét a szolgálatban - gondatlanságból elkövetett - kötelességszegés vétségében megállapította.

Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a másodfokú határozatot a Be. 398. §-a (1) bekezdésének alkalmazásával megváltoztatta; a vádlottat az ellene a Btk. 348. § (1) bekezdésébe ütköző, és - a (2) bekezdés I. fordulatára figyelemmel - a (4) bekezdés I. tétele szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés vétségének vádja alól a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontjára és 331. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel felmentette. A Be. 339. §-a (1) bekezdésének megfelelően megállapította, hogy az ügyben felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Mivel a vádat az ügyész képviselte, a felmentésre tekintettel a vádlotti költség, illetve védőjének az eljárás során nem előlegezett díja és költsége tekintetében - külön jogszabályban meghatározott mértékben - az állam általi megtérítésnek van helye (Be. 339. § (4) bekezdés).

A végzés elleni fellebbezést, illetve a felülvizsgálatot - az abszolút eljárásjogi okok kivételével - a Be. 3. §-ának (4) bekezdése és a 416. § (4) bekezdés a) pontja kizárja.

A Legfelsőbb Bíróság határozatát a Be. 393. §-a (2) bekezdésének megfelelően nyilvános ülésen hozta meg.

Budapest, 2011. november 22.

Dr. Mészár Róza s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter s.k. előadó bíró, Dr. Belegi József s.k. bíró

A Fővárosi Ítélet Tábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.141/2010/6. számú ítélete a Legfelsőbb Bíróság Bhar.I.818/2011/4. számú ítéletében

*írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.*

*Budapest 2011. november 22.*

*Dr. Mészár Róza s.k.  
a tanács elnöke*

*A kiadmány hitelével:*

*AIné írnok*